

## Viktor Maeremans (1902-1986)

Viktor Maria Nikolaas Adolf Maeremans

° Mechelen 7/12/1902 - †6 maart 1986

huwelijk met Maria Rombouts, die sterft

huwelijk met Cecile Provoost

Ingeschreven in het provinciaal register van de stad Antwerpen als nummer 154

Jodenstraat 18

Maeremans, geboren op 7/12/1902 in Mechelen, was student aan het Sint-Romboutscollege in Mechelen en aan het Winchester College in Winchester (Groot-Brittannië). <sup>1</sup> Een familielid was houtbewerker en beeldhouwer, zoals enkele foto's uit het archief getuigen. <sup>2</sup> Hij studeerde architectuur in de Sint-Lucasschool in Sint-Gilles (Brussel) waar hij in 1924 zijn eindexamen haalde. Zijn stage liep hij achtereenvolgens bij de architecten Vermeersch, Callewaert, J.B. De Winne, J. Van Neck en L. Huybrechts. <sup>3</sup>

Al in 1924 nam hij deel aan de wedstrijd Godecharle met een ontwerp voor een vuurtoren. L'Emulation vermeldt Maeremans als winnaar van de tweede prijs in de Concours d'Esquisse d'Architecture (SCAB) 1927. <sup>4</sup> In 1928 won hij de Godecharle prijs met een ontwerp voor een Olympisch stadion. <sup>5</sup> In 1928-1929 maakte hij een studiereis in Italië. <sup>6</sup> Van 1929 tot 1938 was Maeremans als bureauchef in dienst bij architect Jos Smolderen. <sup>7</sup> In 1931 won hij de prijsvraag voor het sportpaleis in Antwerpen. <sup>8</sup> In 1937 was hij samen met Frans Laporta laureaat van de wedstrijd voor de heropbouw van de Sint-Pieterskerk in Ukkel. Ook daarna werkte hij regelmatig met Laporta samen, zoals voor de kerk van het Heilig Hart in Schoten (1937/1954) en de pastorie (1961). In 1950 werkte hij met Renaat Braem en Hendrik Maes aan het huisvestingscomplex in de Zaanstraat op het Kiel in opdracht van Huisvesting Antwerpen. Voor dezelfde opdrachtgever bouwde hij tussen 1954 en 1961 samen met de architecten Clijmans, Fuyen en Peeters op Linkeroever appartementen.

Maeremans vermeldt in zijn cv enkele specifieke engagementen, met name die van geattitueerd architect van de benedictijnenorde van Sancta Maria Maggiore in Monte Oliveto en van geattitueerd architect der benedictinessen en oblaten Vita et Pax in Schoten.

---

<sup>1</sup> Deze biografie is gebaseerd op enkele versies van Maeremans' cv, zowel bewaard in zijn archief (collectie Architectuurarchief Provincie Antwerpen) als in documentatie bewaard in het APA, en op gegevens uit datzelfde archief, aangevuld met enkele vermeldingen in contemporaine literatuur en met een biografische schets in L. Van Gheem, Jos Smolderen (1889-1973): architect en stedenbouwkundige, masterproef burgerlijk ingenieur-architect, UGent, 2008, p. 145.

<sup>2</sup> Ontwerp met schouw en lambrisering, 1907; twee engelen, 1913

<sup>3</sup> Van Gheem.

<sup>4</sup> L'Emulation, 48, januari 1928, p. 3.

<sup>5</sup> L'Emulation, 48, november 1928, p. 97 en pl. 25-26. Vermeld in E. Streuve, Volkswoningbouw Kiel Antwerpen 1949-1958, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent, 1997, p. 17 (aangehaald door Van Gheem, cf. noot 1).

<sup>6</sup> Volgens Van Gheem zou hij in 1931 de Prijs van Rome gewonnen hebben, wat deze studiereis zou mogelijk gemaakt hebben. Het feit dat Maeremans deze prestigieuze onderscheiding niet vermeldt in zijn cv, is echter een belangrijke tegenindicatie.

<sup>7</sup> Gegevens uit zijn cv. Van Gheem stelt dat deze periode van 1932 tot 1960 liep.

<sup>8</sup> Maandschrift Koninklijke Maatschappij der Bouwmeesters van Antwerpen, 3, januari 1932, p. 10-14; Maeremans vermeldt dit tevens in één van zijn cv's (cf. noot 1). Voor de commotie tussen laureaat Maeremans en de tweede in de wedstrijd Vanhoenacker, cf. het deskundigenverslag Antwerpen Edelinckstraat.

Het bewaarde archief van Maeremans beslaat uitsluitend de naoorlogse periode. Zijn cv vermeldt echter een aantal realisaties van voor 1940, zoals een appartementsgebouw op Linkeroever (Beatrijslaan, 1939) en in de Lamorinièrestraat (1933), en verbouwingen aan panden in Mechelen en Antwerpen. Daarnaast ontwierp hij onder meer de lagere meisjesschool in Schoten (wijk Deuzeld), het Maria Godshuis van Brecht (1949). Maeremans heeft ook enkele opmerkelijke realisaties in het buitenland op zijn actief. Zo leidde hij de heropbouw van de abdij van Monte Cassino en ontwierp hij het klooster Christ the King in Cockforsters. Deze opdrachten spruiten voort uit zijn netwerk in religieuze kringen, meer bepaald zijn contacten met dom Constantinus Bosschaerts. Bosschaerts was in zijn lange carrière prior van de benedictijnen – later benedictinessen – van Schotenhof en vanaf 1933 lid van de kloostergemeenschap in Monte Oliveto. Hij stichtte Vita et Paxkloosters, onder meer dat in Londen – Cockforsters. Bosschaerts lanceerde ontwerpen zoals het Monasterium Christus Koning in Koningshof in Schoten, en villa Hoekenburg in Brasschaat, waarvan de schetsen dienden uitgewerkt door professionele architecten zoals Maeremans.<sup>9</sup>

In één van zijn cv's vermeldt Maeremans een lesopdracht aan de tekenacademie van Rupelmonde.

In een bouwdossier (Montignystraat 117-119) vermeldt Maeremans ook de verbouwing van het doksaal van de dekanale kerk van Kontich. Maeremans was als deskundige aangesteld door de vrederechters van de kantons te Antwerpen. Maeremans was bevriend met graficus Jacques Gorus.

Zijn in 1979 aangenomen dochter Marie-Louise (°17/8/1927), wettige dochter van Louis Van Inthoudt en Maria Rombouts, die in 1927 getrouwd is met VM en overleden op 21/8/1958; verlooft zich in 1946 met Thomas-Oliver Lambert (Eltham-Londen); Thomas Lambert (geboren 30 mei 1920) was leerling geweest aan de KASKA afdeling Bouwkunde van 1946 tot 1948, heeft zijn studies afgebroken en enkele maanden gewerkt op het bureau van VM als leerling. In 1947 getrouwd, in 1955 gescheiden; in 1985 is sprake van wijlen aangenomen dochter Marie-Louise Van Inthoudt-Maeremans die bij VM als zelfstandig bediende heeft gewerkt van 1949 tot en met 1980.

Maeremans woont eerst in de Ed. Pecherstraat 35 (1931), dan in de Boisotstraat 14 (1937; alwaar oorlogsschade). Aansluitend in de Rubensstraat 3 (minstens in 1946, cf. dossier oorlogsschade)

## 1. Oude Inventarissen

nihil

## 2. Personalia

---

<sup>9</sup> Cf I. De Vries, Abt Constantinus M. Bosschaerts OSB, 1889-1950, Antwerpen, 1988; [http://www.bosschaerts.be/genealogy/histories/07nl\\_bosschaerts-constantinus.php](http://www.bosschaerts.be/genealogy/histories/07nl_bosschaerts-constantinus.php); [http://www.odis.be/pls/odis/opacuvw.toon\\_uvw?CHK=PS\\_31777&p\\_modus=O&P\\_DOC\\_TYPE\\_ID=HTM&refresh=undefined](http://www.odis.be/pls/odis/opacuvw.toon_uvw?CHK=PS_31777&p_modus=O&P_DOC_TYPE_ID=HTM&refresh=undefined); <http://modernbouwen.blogspot.be/2008/10/anno-1993.html>

. Biografie:

cv (kopie van cv opgesteld in 1959, onderdeel van bouw dossier Lier PIDPA)  
pasfoto (foto-opslag)  
groepsfoto van architecten (zonder identificatie, foto-opslag)  
doodsprentje VM  
dossier over schoonzoon Thomas Lambert (met onder meer een briefje van Alfons De Ridder aan Lambert)

. Opleiding:

Studentencursussen (Kunstgeschiedenis; bouwpraktijk)  
diploma architect (eerste prijs) Sint-Lucas Sint-Gillis, 20/7/1924 (plannenkast)  
diploma prijs Godecharle (20/8/1928) (plannenkast)

. Loopbaan:

lesopdracht vakschool: bundel tekening over trappen  
Agenda 1959 (niet ingevuld)  
Dagboek van de Architect 1938 SKBA (gebruikt als notitieboekje tot 1946)  
Aantekeningenboekje (1933 en volgende)

. Onderzoek en documentatie:

Inventarisboekje reisfoto's Italië (1929); souvenirs bezoek Unité d'Habitation van Le Corbusier (Marseille, 26/10/1953)  
Documentatie Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom – campagne huisvesting der landbouwers (1969)

. Interesses:

Correspondentie (in verband met Jacques Gorus)  
Krantenknipsels in verband met de Koningin Elisabethwedstrijd 1976;  
aantekeningenboekje over de Koningin Elisabethwedstrijd 1937-1976  
Aantekeningen, schetsen en foto's Italiëreis (1929)  
schetsen Averbode en Diest, aquarellen Diest (zomer 1929)  
foto's beeldsnijwerk en schilderijen door Maeremans  
niet geïdentificeerde foto's: tentoonstellingshal, woninginterieur  
verzameling foto's van niet geïdentificeerde architectuurontwerpen

dossier oorlogsschade woning De Boisotstraat 14 Antwerpen

foto's van ontwerpen familielid (1907, 1913) (foto-opslag)

### **3. Projecten architectuur**

. **België**

Antwerpen

Ankerrui-Stijfselstraat

opdrachtgever: C. L. Danielssen

. bouw kantoorgebouw met garage: administratief dossier (1947)

huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Ankerrui - Hessenplein  
opdrachtgever: NV Geomines  
. bouw kantoor- en appartementsgebouw: administratief dossier (1947)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Ellermanstraat  
opdrachtgever: S.M. Katoen Natie  
.verbouwing magazijn: administratief dossier, tekeningen (1949)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Graaf Van Hoornstraat 9  
opdrachtgever: A. Bogaerts  
. veranderingswerken rijwoning: tekeningen (1946)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Groendalstraat 12-14  
opdrachtgever: Marie-Louise Van Inthoudt-Maeremans  
.veranderingswerken rijwoningen: tekeningen (1971)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en):

Antwerpen  
Groenplaats 16  
opdrachtgever: Van der Wee  
. veranderingswerken rijwoning: administratief dossier, tekeningen (1962)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Harmoniestraat 47  
opdrachtgever: L. Van Bogaert  
. bouw appartementsgebouw: tekeningen, foto's  
Extra: administratief dossier onderhoud; tekening Van Putlei 18  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer: 132  
bewaarplaats(en): doos, rol, plannenkast, foto-opslag

Antwerpen  
Jodenstraat 18  
opdrachtgever: Viktor Maeremans  
. veranderingswerken atelierwoning (eigen woning): administratief dossier, tekeningen (1952?, 1975)  
. inrichting slaapkamer dochter (1961): administratief dossier, stalen textiel  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Kolonielaan  
opdrachtgever:  
. bouw appartementsgebouw: tekeningen  
huidige status: uitgevoerd (?)  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rol

Antwerpen  
Kronenburgstraat 92  
Opdrachtgever: Mortier  
. bouw parkeergarage: tekeningen (1956)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Lange Herentalsestraat 9  
opdrachtgever: Mortier  
. verbouwing parkeergarage tot dancing: administratief dossier (1958)  
huidige status: niet uitgevoerd  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Lange Koepoortstraat 2-4

opdrachtgever: Van Ommeren  
. veranderingswerken kantoorgebouw: tekeningen  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rol

Antwerpen  
Lange Lozanastraat  
Seniorie Van Rijswijck  
Opdrachtgever: ...  
. tekening  
Huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rol

Antwerpen  
Lombardenvest 78  
opdrachtgever: De Mesmaker  
. verbouwing appartement: administratief dossier, tekeningen (1974)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, rol

Antwerpen  
Mechelsesteenweg 281  
opdrachtgever: Mortier  
. bouw appartementsgebouw: administratief dossier, plannen  
Extra: tekeningen plattegrond modelappartementen Amelinckx  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Middelheimlaan  
opdrachtgever:  
. bouw Koloniaal Instituut: tekeningen (1954)  
huidige status: niet uitgevoerd  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rol

Antwerpen  
Montignystraat 117-119  
opdrachtgever: Jos Bastiaensen  
. veranderingswerken appartementsgebouw (oorlogsschade): tekeningen, administratief dossier

huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer: 152  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen  
Montignystraat 157  
opdrachtgever: Provoost  
. bouw winkelhuis: tekeningen  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rollen

Antwerpen  
Oudaan 12  
opdrachtgever: S.M. Vereenigde Metaalbouwers Fabrimetal  
i.s.m. Frans Laporta  
. verbouwing kantoorgebouw: administratief dossier, tekeningen (1962)  
huidige status: -  
kadasternummer: D 1625d  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, rollen

Antwerpen  
Plantin en Moretuslei 58  
opdrachtgever: Haentjens- D'Heere  
. bouw en inrichting appartementsgebouw: administratief dossier, tekeningen, foto's, tekening aanpalend gebouw architect Jan van Joenerboey (1948), (1957)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, plannenkast (presentatietekening), foto-opslag, rol

Antwerpen  
Prins Albertlei 15-16  
opdrachtgever:  
. bouw complex Vita et Pax: tekeningen (1957); tekeningen architect E. Brioen van dit complex en van het – complex Th. Roucourtstraat.  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en):

Antwerpen  
Rembrandtstraat 25  
opdrachtgever: Vita & Pax  
. verbouwing appartementsgebouw: administratief dossier, tekeningen (1957)  
huidige status: -

kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, rollen

Antwerpen

Sint-Jozefstraat 2-4 en Mechelsesteenweg

opdrachtgever: Steffens

. veranderingswerken: administratief dossier, tekeningen (1961)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en):

Antwerpen

Steenbergstraat 9-11

opdrachtgever: Mortier

. bouw appartementsgebouw: administratief dossier, tekeningen (1951)

Extra: tekening appartementsgebouw Steenbergstraat 7 door architect F. Hanssen (1948)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rollen

Antwerpen

Van Peenestraat 69-71

opdrachtgever: S.M. Huisvesting - Antwerpen

. veranderingswerken sociale huisvesting (Hennig III): tekeningen (1960)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Antwerpen

Zaanstraat (momenteel hernoemd in: Emiel Vloorsstraat 11 (blok A), Maurits Sabbelaan 54 (blok B), Frans Hensstraat 44 (blok C), Aloïs De Laetstraat 12 (blok D), Evert Larockstraat 1 (blok D1), Aloïs De Laetstraat 2-8 (blokken D2-3, D4-5), Frans Hensstraat 2 (complex ouden van dagen)

opdrachtgever: S.M. Huisvesting - Antwerpen

i.s.m. Renaat Braem en Hendrik Maes

. bouw hoogbouwwijk Kiel: tekeningen, administratief dossier, foto's, drukcliché

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, foto-opslag, rollen, opslag objecten (drukcliché)

Antwerpen

Zaanstraat (Aloïs De Laetstraat) blok D4, 2/27



Oprichtgever: mevrouw J. Wilms (echtgenote schepen John Wilms, tevens voorzitter van Huisvesting)

. inrichting appartement: tekeningen, administratief dossier, foto's (1957)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Antwerpen (Linkeroever)

Gloriant- en Halewijnlaan

opdrachtgever: S.M. Antwerpse Maatschappij voor Goedkope Huisvesting

. bouw sociale huisvesting (appartementengebouwen): administratief dossier (1951)

i.s.m. Maes en Stynen

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en):

Antwerpen

Linkeroever

opdrachtgever: S.M. Huisvesting – Antwerpen

. inrichting 175 woningen: administratief dossier, tekeningen

i.s.m. Fr. Peeters

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rollen

opmerkingen:

2<sup>de</sup> fase = 53 woningen

Andere fase = 52 woningen

Antwerpen

Linkeroever

opdrachtgever: Wilms

. inrichting appartement Wilms in residence Eugène Van Marcke (architect Raymond Goovaerts): tekeningen, administratief dossier (1961)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, samen met Zaanstraat(Aloïs De Laetstraat) blok D4, 2/27)

Antwerpen

Linkeroever

Opdrachtgever: /

. bouw winkelcentrum

. huidige status: nooit uitgevoerd

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): rol

Antwerpen (Berchem)  
Generaal Lemanstraat 10  
opdrachtgever: NV Algemene bouwondernemingen (F. Willekens)  
. bouw appartementsgebouw: tekeningen, administratief dossier (1960/1973)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen (Borgerhout)  
Gitschotellei  
opdrachtgever: F. Jaspers  
. bouw appartementsgebouw: tekeningen, administratief dossier (1957)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en):

Antwerpen (Deurne)  
Alfons Schneiderlaan  
opdrachtgever: E. Severeyns  
. bouw appartementsgebouw: administratief dossier, tekeningen (1957)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Antwerpen (Deurne)  
Hendrik Meyslaan 31  
opdrachtgever: Ch. Drubbel  
. bouw appartementsgebouw: administratief dossier, tekeningen , foto's (1972)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, rollen

Antwerpen (Deurne)  
Hoofdvunderlei  
Opdrachtgever: Provinciebestuur Antwerpen  
. wedstrijd bouw nieuwe vleugel Sterckshof (1963): administratief dossier, tekeningen;  
extra: tekeningen architect J. Sel (1943), L. Van Santvoort  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, rollen, plannenkast

Antwerpen (Deurne)  
Ter Heidelaan  
opdrachtgever: Provoost

. bouw appartementsgebouw Bosuil : tekeningen  
huidige status: niet uitgevoerd  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rol

Brasschaat  
Holle Weg  
opdrachtgever: Mortier  
. bouw villa: tekeningen (1959)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Brecht  
Schotensteenweg  
opdrachtgever: De Witte-Bulens  
. bouw villa: administratief dossier, tekeningen, foto van referentiegebouw (1960)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Brecht  
opdrachtgever: Commissie van Openbare Onderstand  
. veranderingswerken ziekenhuis: tekeningen, administratief dossier, foto's (1949)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, foto-opslag, rollen

Brecht  
opdrachtgever: Neut  
. bouw inrijpoort: administratief dossier, foto's, tekeningen (1956)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Brussel  
Defacqzstraat 1A  
Opdrachtgever: Ministerie van Koloniën  
. wedstrijd bouw kantoorgebouw (Centrum der Belgische Instituten in Afrika; CBIA):  
administratief dossier, tekeningen (1951)  
Bewaarplaats: doos, rollen

Brussel  
Pacheco- en Kruidtuinlaan  
Opdrachtgever: Gemeentekrediet van België

. wedstrijd bouw zetel Gemeentekrediet: administratief dossier, plannen (1962)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos, rollen

Hemiksem  
Charlottalei 14-16-18  
opdrachtgever: Mortier  
. bouw appartementsgebouwen: tekeningen, administratief dossier (1960)  
huidige status: -  
kadasternummer: B 7 f 13, 7 g 13deel  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Hemiksem  
Depotstraat  
opdrachtgever: Mortier  
. bouw vrijstaande woningen: tekeningen  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Hemiksem  
Heuvelstraat 115  
opdrachtgever: Jacobs-Serneels  
. veranderingswerken woning met praktijkruimte (wasserij Modern): tekeningen,  
interieurontwerp  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Hemiksem  
Heuvelstraat 147  
opdrachtgever: mevr. D. Serneels-Jacobs  
. bouw vrijstaande woning: administratief dossier, tekeningen (1960)  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): doos

Herentals  
Zavelstraat  
opdrachtgever: Jan Maeremans  
. bouw rijwoning: tekeningen  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Kapellen

Marcottedreef

Opdrachtgever: V. Maeremans

. bouw villa "Freelands" : tekeningen, administratief dossier, foto's (1954)

huidige status: -

kadasternummer: I 134/k en 134/1

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rollen

opmerking: verkocht in 1972

Knokke

opdrachtgever: Vermylen

. veranderingswerken villa: administratief dossier, tekeningen (1958)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): rollen en plannenkast

Lier

Spoorweglei 116-121 (garage en woningen), Haagstraat (werkplaatsen en magazijnen),  
Eeuwfeestlaan (kantoorgebouw)

opdrachtgever: PIDPA

. bouw garage en woningen, werkplaatsen en magazijnen, kantoorgebouw: tekeningen,  
administratief dossier, tekening rijwoning door A. Sol (1963), foto's (1966)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:67/185

bewaarplaats(en): doos

Schilde

Rodedreef

opdrachtgever: P. Hendrickx

. bouw villa: administratief dossier, tekeningen (1958)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Schilde

Vloeyenbergdreef

opdrachtgever: R. Dewitte-Heiremans

. bouw vrijstaande woning: administratief dossier (1962)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Schoten

Deuzeldlaan

opdrachtgever:

i.s.m. Frans Laporta

. bouw Heilig Hartkerk (1937/1954) en pastorie (1961): administratief dossier, voorontwerptekeningen

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rollen, plannenkast

Schoten

Pletterijstraat 75

opdrachtgever: Onzia

. ? (1962)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Schoten

Stanislas Meeuslei

Opdrachtgever:

. veranderingswerken Aangenomen Lagere Meisjesschool: tekeningen, meubelontwerpen, administratief dossier, foto's (1950)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rollen (cf. ook rollen Schoten, Heilig Hartkerk)

Wijnegem

Stokerijstraat

opdrachtgever: Capawood

. verbouwing fabrieksgebouw: tekeningen, administratief dossier (1965)

Ism F. Laporta

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rollen

## **Projecten buitenland**

Rome

Piazza Francesca Romana 4

opdrachtgever: kerkfabriek

ism Victor Dolfijn

. inrichting (houten plafond): administratief dossier, tekening (1949)

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos, rol

Toronto

City Hall and Square competition

. stadhuis en plein: administratief dossier, tekeningen, maquette (1958)

Bewaarplaats: doos, rol, plannenkast, maquetteopslag

#### **. niet geïdentificeerd**

opdrachtgever:

. Hoeve Zwarte Vos: tekeningen

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): plannenkast

opdrachtgever: V. Dolphyn

. veranderingswerken hoeve: tekeningen

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): rol

opdrachtgever:

. interieur woning: tekeningen

huidige status: -

kadasternummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): rol

### **5. Andere ontwerpen**

. Meubels, 27/6/1943

Bewaarplaats: doos

. Fontein

Bewaarplaats: doos

. Tafel

Bewaarplaats: doos

. Tafel

Bewaarplaats: doos

. interieurinrichting voor dokter L. Van Bogaert, Antwerpen: foto's

Bewaarplaats: foto-opslag

. interieurinrichting niet-geïdentificeerde winkel: tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

. Tafels

Bewaarplaats: plannenkast

. Juwelenkastjes, september 1933

Opdrachtgever: Mme. L. Kintsschots

Bewaarplaats: plannenkast

## **6. Wedstrijdontwerpen**

1924: wedstrijd Godecharle, ontwerp vuurtoren

1951: kantoorgebouw Centrum der Belgische Instituten in Afrika, Brussel

1953: City Hall and Square, Toronto

1962: zetel Gemeentekrediet, Brussel

1963: nieuwe vleugel voor het provinciaal museum Sterckshof, Antwerpen (Deurne)

## **7. Projectdossiers andere architecten**

Antwerpen

Beukenlaan-Groenenborgerlaan

Architecten: Paul Felix, J. Reusens

opdrachtgever: Openbare Instelling Seminarie Antwerpen

. bouw seminarie: tekeningen (1966)

huidige status: -

kadastrummer: Sectie M 12<sup>e</sup> afdeling N<sup>o</sup> 203b, een deel van N<sup>o</sup> 199, 200, 201, 202a, 206a

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Antwerpen

Verlatstraat

Architecten: (onleesbaar)

opdrachtgever: Poetgens

. bouw kantoorgebouw en stapelhuis: tekening (1933)

huidige status: -

kadastrummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): rol

Antwerpen (Borgerhout)

Stenen Brug

Architect: A. Pijnen

Opdrachtgever: Stoop

. tekening (1937)

huidige status: -

kadastrummer: -

oud dossiernummer:

bewaarplaats(en): doos

Mortsel

Architect: Vanden Berghe en Lesage



opdrachtgever:  
. voorstel verkaveling Mortsel: tekening  
huidige status: -  
kadasternummer: -  
oud dossiernummer:  
bewaarplaats(en): rol

Wommelgem  
Architect: Paul Meekels  
Opdrachtgever:  
. fabriek: tekeningen (1966)

## **8. Varia**

- . zelfportret, aquarel, gesigneerd en gedateerd 14/12/1935
- . ingekaderde portretfoto van dom Constantinus Bosschaerts
- . V. Dolphyn, doodsportret van dom Constantinus Bosschaerts, 3/3/1950
- . drukproef afbeeldingen realisaties S.M Huisvesting Antwerpen
- . Code van gemeentelijke politiereglementen van 11 april 1921, boek IV. Bouwen en Woningen (2 ex.)
- . Uitnodiging feestmaal naar aanleiding van de voltooiing van het eerste deel van het complex Zaanstraat, aangeboden door de aannemers aan de beheerraad van de SM Huisvesting, 7/7/1954
- . Le Phénix Belge. Verzekeringsspolis der Beroepsverantwoordelijkheid der Bouwmeesters en Aannemers met Technisch Toezicht/Controle-verzekering
- . Onderrichtingen TG/53: Onderrichtingen betreffende de verwerving, de verkoop en de ruiling van gronden. Nationale Maatschappij voor goedkope woningen en woonvertrekken, 1953.
- . Onderrichtingen PO/53: Onderrichtingen aan de aangenomen vennootschappen voor het opmaken van de bouwontwerpen. Nationale Maatschappij voor goedkope woningen en woonvertrekken, 1953.
- . Onderrichtingen PO/55: Onderrichtingen aan de aangenomen vennootschappen voor het opmaken van de bouwontwerpen. Nationale Maatschappij voor goedkope woningen en woonvertrekken, 1953
- . Orde van Architecten. Reglement van beroepsplichten (1967?)
- . Orde van Architecten. Deontologische norm nr 2. Ereloonschaal voor architecten (1967?)
- . IMALSO plattegrond met zonering urbanisatiezones (drukwerk)

. typebestekken Ministerie van openbare werken & van wederopbouw: 100 (1956); 101 (1956); 102 (1956); 104 (1956); 105 (1956); 150 (1949); 251 (1953); 252 en 252bis (1953)

. Algemeen bestek voor de uitvoering van privé-bouwwerken, 2<sup>de</sup> deel. Technische voorschriften, dl. 1, 1970.

. Conventionele aanduidingen voor het maken der tekeningen (drukwerk)

. foto schouw (opleiding?) (gesigneerd Maeremans 1907)

. mythologisch wezen, pentekening op kalk (gemonogrammeerd)

. mededelingenblad van de Orde van Architecten, 1984, 34, februari 1984

. De brandweerstand van bouwelementen, Brussel, 1971

. foto project Linkeroever (totaalconcept)

#### Immobiëlenprojecten

. Aanbod ontwerp kantoorgebouw Mercator De Keyserlei – Frankrijklei

. correspondentie bouwgronden

. uitnodiging Nationaal Congres van de Belgische Federatie voor Stedebouw en woningwezen – afdeling van de Internationale Federatie voor Woningwezen en Stedebouw (1954, 1958)

. postkaart café-hotel-restaurant-pension Eekhoorn Kalmthout

. Deskundigenverslagen erfscheidingen:

Algemene documentatie met betrekking tot erfscheidingen

Antwerpen: Ankerrui

Antwerpen: Sparrestraat 1 – Populierenlaan 1

Antwerpen: Lange Kievitstraat 64

Antwerpen (Borgerhout): Vinçottestraat

Antwerpen (Deurne): Boshovestraat

Antwerpen (Deurne): Ergo De Waellaan – Hendrik Meyslaan

Antwerpen (Deurne): Mattheus Corvensstraat

Antwerpen (Deurne): Paul Beyestraat

Schoten: Churchillaan 65

Administratie verkoop eigendom (Wielrijderstraat 15 Hoboken)

. deskundigenverslagen schade:

Aartselaar: Gustaaf De Smetlaan 4

Aartselaar: Jacob Smitslaan

Aartselaar: Kapellestraat 41

Aartselaar: Ysselaarlaan 51

Antwerpen: Amerikalei 11/13

Antwerpen: Anneessensstraat 12  
Antwerpen: Beatrijslaan 32  
Antwerpen: Beeldhouwerstraat 24  
Antwerpen: Belgiëlei  
Antwerpen: Belgiëlei 27  
Antwerpen: Bexstraat 31  
Antwerpen: Brederodestraat  
Antwerpen: Dublinstraat 5 (extra: tekeningen)  
Antwerpen: Edelinckstraat 16 (met info over ruzie naar aanleiding van de ontwerpwedstrijd voor het Sportpaleis, Maeremans versus Van Hoenacker)  
Antwerpen: Eiermarkt 27  
Antwerpen: Groenstraat 84  
Antwerpen: Haringrodestraat 17/19  
Antwerpen: Ieperstraat 4  
Antwerpen: Jacob Jacobsstraat 33  
Antwerpen: Jordaensstraat 72  
Antwerpen: Kaasstraat 8-14  
Antwerpen: Kipdorp 59  
Antwerpen: Korte Herentalsestraat  
Antwerpen: Korte Herentalsestraat 17  
Antwerpen: Korte Ko epoortstraat 11  
Antwerpen: Korte Ridderstraat 22-Steenhouwersvest  
Antwerpen: Korte Van Ruisbroekstraat 6  
Antwerpen: Lange Dijkstraat 59  
Antwerpen: Lange Herentalsestraat 20-22-24  
Antwerpen: Lange Herentalsestraat 94/96  
Antwerpen: Lange Kievitstraat 9-11  
Antwerpen: Lange Kievitstraat 40  
Antwerpen: Lange Kievitstraat 59  
Antwerpen: Lange Kievitstraat 64  
Antwerpen: Lange Leemstraat 193  
Antwerpen: Lange Leemstraat 267  
Antwerpen: Lange Van Bloerstraat 91  
Antwerpen: Lange Van Ruusbroecstraat 29  
Antwerpen: Lange Van Ruusbroecstraat 71  
Antwerpen: Luxemburgstraat 8  
Antwerpen: Markgravelei 4  
Antwerpen: Markgravelei 55  
Antwerpen: Marialei 45  
Antwerpen: Oostenstraat 50  
Antwerpen: Oude Beurs 28 (met tekeningen)  
Antwerpen: Pelikaanstraat  
Antwerpen: Peter Benoitstraat 13  
Antwerpen: Plantin en Moretuslei 72  
Antwerpen: Plantin en Moretuslei 305  
Antwerpen: Provinciestraat 43  
Antwerpen: Provinciestraat 183  
Antwerpen: Provinciestraat 234-236 en 238  
Antwerpen: Provinciestraat 295A  
Antwerpen: Rembrandtstraat 8-10

Antwerpen: Rembrandtstraat 35 (met foto's en tekeningen)  
Antwerpen: Rolwagenstraat 70  
Antwerpen: Ruggeveldlaan 709  
Antwerpen: Rubenslei 19  
Antwerpen: Rupelstraat 29  
Antwerpen: Scheldestraat 18-20-22-24 en Waalse Kaai 7 (met tekeningen)  
Antwerpen: Schoenmarkt 14-16-18-20  
Antwerpen: Steenboks traat  
Antwerpen: Stijfselstraat 34  
Antwerpen: Terliststraat 21  
Antwerpen: Vekestraat 23-27  
Antwerpen: Venusstraat 3  
Antwerpen: Vlaamse Kunstlaan 10 (met foto's; opslag foto's)  
Antwerpen: Volkstraat 70  
Antwerpen: Werkstraat 34  
Antwerpen: Wilmarsstraat, kaai 416  
Antwerpen: Zevende Olympiadelaan 106  
Antwerpen: Zwijgerstraat 4  
Antwerpen (Berchem): Cameliastraat 52 en Ringlaan 98 (met tekening architect Jos Gabriëls en tekeningen architect R. De Langhe)  
Antwerpen (Berchem): Fruithoflaan, Ringlaan, Oogststraat  
Antwerpen (Berchem): Kardinaal Mercierlei  
Antwerpen (Berchem): Sint-Hubertusstraat 11  
Antwerpen ( Berchem): Troyentenhoflaan 80 (met tekening gebouw door architect Guy Hopchet (1962))  
Antwerpen (Borgerhout): Bakkerstraat 178 (met tekeningen architect F. Weeckx)  
Antwerpen (Borgerhout): Blijde Inkomststraat 52  
Antwerpen (Borgerhout): De Costerstraat 52  
Antwerpen (Borgerhout): E. Gebruersstraat 4  
Antwerpen (Borgerhout): J. De Braeckeleerstraat 1  
Antwerpen (Borgerhout): Ketstraat  
Antwerpen (Borgerhout): Montensstraat 34  
Antwerpen (Borgerhout): Stenenbrug 124  
Antwerpen (Borgerhout): Turnhoutsebaan 3  
Antwerpen (Borgerhout): Turnhoutsebaan 178  
Antwerpen (Borgerhout): Vandenpeereboomstraat 6  
Antwerpen (Borgerhout): Van Montfortstraat 3  
Antwerpen (Borgerhout): Stenenbrug 81  
Antwerpen (Deurne): L. Van Craenstraat 21  
Antwerpen (Deurne): August Van de Wielelei 225  
Antwerpen (Deurne): Twee Gezustersstraat 74  
Antwerpen (Hoboken): Lage Weg 484  
Antwerpen (Hoboken): Lumbeeckstraat 60  
Antwerpen (Merksem): Ibisstraat20  
Antwerpen (Wilrijk): Groenenborgerlaan Seminarie (extra: tekening architecten Felix en Reusens)  
Antwerpen (Wilrijk): Jules Moretuslei 342  
Antwerpen (Wilrijk): Pastoor Bouwenslaan 29  
Antwerpen (Wilrijk): Prieelstraat  
Antwerpen (Wilrijk): Prins Boudewijnlaan 166-168

Antwerpen (Wilrijk): Prins Boudewijnlaan - Leroylaan  
Antwerpen (Wilrijk): Ringlaan 78  
Boechout: Frans Van der Meerenstraat 4  
Borsbeek: De Robianostraat 4-6  
Brussel: Avenue des Phalènes 32  
Edegem: Mechelsesteenweg 340  
Edegem: Molenlei 51  
Edegem: Van Latemstraat  
Edegem: Wilrijkstraat (Academisch Ziekenhuis)  
Hove: Mortselsesteenweg 18-20  
Kapellen: Antwerpsesteenweg 68-70  
Kapellen: Bremlaan 5 (met tekeningen architect H. Francot)  
Kapellen: Vierde Dreef 1  
Kontich: Peter Benoitlaan 15 (met tekening architect Goormans (1967))  
Malle (Westmalle): Steenweg op Zoersel  
Malle (Westmalle): Stekenbergstraat 2  
Mortsel: Armand Segerslei 151  
Mortsel: Kunstambachtlaan  
Mortsel: Van Dijckstraat 97  
Mortsel: Vredebaan 97  
Puurs (Ruisbroek): Pullaarsesteenweg  
Schilde: Egelvoortsstraat (met plan verbouwing (1966))  
Schoten: Jozef Hendrickxstraat 68 (met foto's)  
Sint-Gillis-Waas: Herenstraat 66  
Sint-Niklaas: Koningin Astridlaan 76-78  
Zoersel (Halle): Braeckenberg 19

Deskundigenverslag mandeligheid:

Anderlecht: Scheutveldstraat 52 en Raymond Vanderbruggenlaan

Deskundigenverslagen oorlogsschade:

Antwerpen: Ankerrui 8 (De Trouw Natie)  
Antwerpen: Admiraal De Boisotstraat 12-14-16 (rol)  
Ekeren: Louislei 1 (rol)

Deskundigenverslag faillissementen en huurovereenkomsten

Antwerpen, Rodestraat 5-7 Addax  
Antwerpen, Abdijstraat 83  
Antwerpen, Abdijstraat 154  
Antwerpen, Abdijstraat 194  
Antwerpen, Abdijstraat 235  
Antwerpen, Nationalestraat 80  
Mortsel Vijf Aprilwarande 99/101

**Voorwerpen architectuurpraktijk**

kantoormateriaal allerlei (niet verder gespecificeerd),  
cliché sociale huisvesting Zaanstraat, naambord in koper, cliché naamkaartje in koper,  
bureaulamp, klassemenshouder, 2 stalen vloerbekleding  
twee bureaumeubels (een in hout, een in metaal), 1 bureaustoel

## **Bibliotheek**

### **Boeken**

Basisbestekken schilderwerken, Antwerpen, z.j.

Belgische Federatie voor Stedebouw en Woningwezen. De nieuwe woonwijken. Nationaal Congres, Brussel, 1954.

Belgische Federatie voor Stedebouw en Woningwezen. Het plan tot ruimteordening op gewestelijk gebied van opvatting naar uitvoering. VIe nationaal congres Luik, 1958.

F. Bodson, Staal ijzer – gietijzer in het bouwvak. Algemene beschouwingen ten dienste van architecten, 1952.

De Boerenwoning, Leuven, 1945.

F. Castle, Logarithmic and other tables for schools, Londen, 1945.

Comment construire sa maison familiale dans le département du Rhône en bénéficiant des prêts maxima, 1953.

A. Consiglio, Guide technique pour l'emploi du marbre, Milaan, 1972.

A. Dalle en C. De Waele, Cours de Géométrie à l'usage de l'Enseignement moyen et de l'Enseignement normal. Géométrie dans l'espace, Namen, 1921.

A. Dalle en C. De Waele, Leerboek der meetkunde voor het Middelbaar en Normaal Onderwijs. Meetkunde in de ruimte en complement, Brussel-Namen, 1936.

Gewestelijke Politiek inzake ontwikkeling en ordening (Belgische Federatie voor stedebouw, huisvesting en ruimtelijke ordening, Informatieblad 5), 1962.

H. Grohmann, Eigenheim und Wohngarten, München, 1955.

J. Henselmans, De architectuur van het moderne landhuis, Amsterdam, z.j.

A.E. Herdener, De elektriciteit in de moderne woning, Thuillies, 1952.

100.000 woningen gebouwd onder de auspiciën van de Nationale Maatschappij voor Goedkoope Woningen en woonvertrekken, [1953].

Het hout. Structuur eigenschappen soorten, Brussel, 1960.

Huurtarief voor aannemersmaterieel. Nationale Confederatie van het bouwbedrijf, Brussel, 1967.

Koninklijke Vereniging Kamer van Raadgevende Ingenieurs van België. Lijst der Raadgevende Ingenieurs en van de experts en van hun specialiteiten, 1962.

B. G. Lindgren, K k planering inredning, 1954.

P. Lurquin, Précis de l'expertise du code judiciaire en matière commerciale et du travail, Brussel, 1970.

G. Magnel, Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hoge Raad voor de Burgerlijke Veiligheid. Schuilplaatsen in nieuwe gebouwen. Aanbevelingen voor architecten en ingenieurs, augustus 1953.

Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hoge Raad voor Burgerlijke Veiligheid. In acht te nemen beginselen bij het bouwen van gezinsschuilplaatsen, februari 1952.

Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hoge Raad voor Burgerlijke Veiligheid. Principes in acht te nemen bij de constructie van schuilplaatsen voor de doortocht en voor fabrieken, mei 1952.

M. Mittag, Einfamilienh user, Gütersloh, 1956.

A. Mons delle Roche, L'expertise judiciaire. Formalit s et procédure, Brussel, 1967.

Nationale Maatschappij voor goedkope woningen en woonvertrekken. De Boomse baksteen, Brussel, 1950.

Nationale Maatschappij voor goedkope woningen en woonvertrekken. De Kempische baksteen, Brussel, 1950.

Neue Eigenheime Anregungen und Beispiele (Wie Bauen – Wie Wohnen, 4), Stuttgart, z.j.

Het Nieuwe Wonen, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 1953

Orde van Architecten. Inschrijvingen 1966 provincie Antwerpen

Samenwerkende Maatschappij Huisvesting Antwerpen. Jaarverslag bilan en winst- en verliesrekening. 1952, 1953, 1955, 1956, 1957 (2 ex.), 1958, 1959, , 1960, 1961, 1965, 1971, 1972

Samenwerkende Maatschappij Huisvesting Antwerpen 1921-1961

Schoten. Huisvesting en stedenbouw, Elsene, z.j.

M. Sirjag, Bouwkundige sterkteberekeningen, Amsterdam, 1932.

E. Smits, leçons pratiques de zinguerie. Technique des toitures en zinc, Paris-Liège, 1927.

Société centrale d'architecture de Belgique. Barème minimum des honoraires de l'architecte agissant en qualité d'expert et pour gérance de propriétés, 1946.

Stad Antwerpen. Code van gemeentelijke politiereglementen van 11 april 1921. boek IV. Bouwen en woningen, z.p., z.j.

Stad Antwerpen. Onderrichtingen voor de samenstelling van het dossier van de aanvraag om bouwvergunning, z.p., z.j.

C. Trefois, De Plattegrondsvormen van zg. "Frankische" Boerderijtypen en hun geografische Verspreiding in ons Land, dl. 1, (Uitgaven van den Bond van Oostvlaamsche Folkloristen, 3), Aalst, 1933.

Ch. Trussart, Statique graphique à l'usage des Ecoles Industrielles et Professionnelles, Doornik, 1923.

A. Tschoffen en M. Dubru, Les baux commerciaux, Brussel, 1951.

Unité d'Habitation Le Corbusier à Marseille, 1953.

A.C. Van den Bergen, Metingen, door de loonmeetdienst der geluidstichting verricht, Delft, z.j.

J. Van Es, Bouwconstructies, dl. 2, Haarlem, 1939.

Wooneenheid Zaanstraat Kiel Antwerpen. S.M. Huisvesting Antwerpen, z.j.(tientallen ex., 1 met Engelse vertaling door VM, in dossier Zaanstraat)

## **Tijdschriften**

De Architect, jan-feb 1951

Architecton 1968/3, 1970/10, 11/1971

L'architecture parlée, 14, juni 1974.

Architecture Urbanisme – Habitation, 11, 3, 1951

Architettura Cantiere, 1, 1952

The Australian Home Beautiful, november 1946, juli 1947

Bouwen en wonen, 1, oktober 1953; 2, januari 1954; 4, april 1960

Beton, december 1972 (18)

Chemie en bouwbedrijf, 2, 1954, 8

Franki Revue, 73 (1951)

Gand artistique, 11, september 1928

De Gemeente, 49, 1953; 52, 1954

Gemeentekrediet van België, 101, 1961

Heraklith Rundschau, 37, 1956

Houtnieuws: 42/1977, 44/1978

Interieur: 316 (15/4/1934), 321 (1/9/1934), 323 (15/11/1934)

Landeigendom 105/1956



Linoleum Nieuws, 18

La Maison, 11, 1955, 10; 15, 1959, 10; 15, 1959, 11; 15, 1959, 12.

L'ossature metallique, 1948, 11.

La Technique des Travaux, 7, 1931, 6

Wonen, juni 1957; september 1961